

บันทึกการประชุม
คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
ในคณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม
ครั้งที่ ๒๘
วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๕๐๑ ชั้น ๕ อาคารรัฐสภา ๓

อนุกรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นางศรีวิการ์ เมฆวัชรชัยกุล	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓. นายวัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล	อนุกรรมการ
๔. นายประโกชน์ สภาวสุ	อนุกรรมการ
๕. นายคณิต วัลยะเพ็ชร	อนุกรรมการ
๖. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	อนุกรรมการ
๗. นางโสมสุดา ลีชะวณิช	เลขานุการคณะอนุกรรมการ

อนุกรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ	(ลาการประชุม)
๒. นางนลินี ทวีสิน	(ลาการประชุม)
๓. นางสาวปัทมา สุนทรกำปัง	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายนพรัตน์ วิจิตรพันธุ์
๒. นางสาวณัฐินี พัดฉวีวรรณ
๓. นายธราพงศ์ สุขมาก
๔. นางสาวกุลวดี วุฒิกุล
๖. นางสาววัลย์ภรณ์ แสงเพชร
๗. นายณัฐพล จันทศิริภาส

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

เมื่ออนุกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรรณปัญญานันต์ รองประธานคณะอนุกรรมการบันทึกเจตนาารมณั ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม กล่าวเปิดประชุมและ ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่พิจารณา

พิจารณารวมเจตนาารมณัที่สภาว่างรัฐธรรมนูญฝากไว้ จาการายงานการประชุม สภาว่างรัฐธรรมนูญครั้งที่ ๒๕-๓๔

คณะอนุกรรมการพิจารณารวมเจตนาารมณัที่สภาว่างรัฐธรรมนูญฝากไว้ จาการายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญครั้งที่ ๒๕-๓๔ ดังนี้

มาตรา ๑๐๑

รายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย จากกรรับฟังความเห็นของ ๑๒ องค์กร มีอยู่สององค์กร คือ คณะรัฐมนตรี กับสถาบันอุดมศึกษา ที่เห็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควร จบการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี โดยให้เหตุผลว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องทำงานใน ด้านนิติบัญญัติและเป็นฝ่ายตรวจสอบฝ่ายบริหาร จึงควรมีความรู้คู่กับประสบการณ์ และเป็นการ ยกกระดับของสภาผู้แทนราษฎร และเพื่อส่งเสริมให้มีการตื่นตัวในด้านของการศึกษาเพิ่มขึ้น

มาตรา ๑๐๑ (๓)

รายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายเสวต ทินกุล ตามกรรมาธิการและขอให้บันทึกในเจตนาารมณั

การกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรค การเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึง วันเลือกตั้ง ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา เพราะโดยปกติหากเป็นการเลือกตั้ง ทั่วไปที่มีใช่เพราะเหตุยุบสภา ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะทราบเวลาแน่นอนว่าจะเลือกตั้งเมื่อใดการเข้า

เป็นสมาชิกพรรคการเมืองจึงสามารถทำได้ภายในเก้าสิบวัน แต่หากเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ผู้สมัครรับเลือกตั้งอาจเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่ทันเก้าสิบวันจึงได้ผ่อนคลายเป็นระยะเวลาลงมาเหลือสามสิบวัน

อย่างไรก็ตามในการเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เนื่องจากบุคคลยังไม่ทราบว่าจะโอนไขใหม่ของรัฐธรรมนูญเป็นอย่างไร

มาตรา ๑๐๖ (๑๐)

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร ขอให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า ในกรณีที่มีการนับองค์ประชุมหากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่าเป็นการขาดประชุมตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๑๑๙

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันศุกร์ที่ ๒๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร แปรญัตติให้เพิ่มถ้อยคำใน (๗) กรณีที่มีการนับองค์ประชุมและสมาชิกรัฐสภาคนใดไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่าขาดการประชุมด้วย ซึ่งจะมีผลให้สิ้นสมาชิกภาพได้หากขาดประชุมถึงจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการลงชื่อเข้าประชุมแต่ไม่ได้เข้าประชุมจริง

และได้มีการเสนอให้บันทึกไว้เป็นเจตนารมณ์ว่า เพื่อให้ที่ประชุมรัฐสภามีศักดิ์ศรีอย่างแท้จริง

มาตรา ๑๓๕

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันศุกร์ที่ ๒๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายการุณ ไสงาม เป็นผู้แปรญัตติให้เพิ่มกรณีการขัดหมายเรียกของรัฐสภาโดยไม่มาตามหมายเรียกนั้นให้มีโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้มีมาตรการที่เด็ดขาดบังคับให้ผู้ที่ถูกเรียก ต้องมาตามหมายนั้น โดยเป็นอำนาจของคณะกรรมการสิทธิหรือวิสามัญที่จะออกหมายเรียกของรัฐสภาดังกล่าว

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหลายท่านว่าการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเช่นนั้นอาจมีปัญหากับกรรมการสิทธิหรือวิสามัญที่ออกหมายเรียกบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งใน

องค์กรอิสระหรือผู้พิพากษาที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะไม่เป็นผลดีต่อหน้าที่การงานของบุคคลดังกล่าว และจะเป็นการให้อำนาจแก่กรรมการมากจนเกินไป

นายไพฑูลย์ วราหะไพฑูลย์ (กรรมการ) จึงเสนอให้มีการบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ของมาตรานี้ด้วยว่า ตามมาตรานี้กรรมการมีอำนาจที่จะควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารเท่านั้นไม่ได้มีอำนาจในการควบคุมศาล หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายจรัญ ภักดีธนากุล ขอให้บันทึกถ้อยคำของนายการุณที่อภิปรายเรื่องกระบวนการที่คณะกรรมการของสภาใช้อำนาจออกคำสั่งเรียกตามมาตรา ๑๓๕ เพื่อให้เป็นแนวทางในการออกกฎหมาย ข้อบังคับ เพื่อให้เห็นว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญมีความระมัดระวังในเรื่องนี้ ไม่ใช่ว่ากันไปตามการประนีประนอม

นายการุณ ไสงาม กรณีที่คณะกรรมการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด ต้องเป็นการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกตัวบุคคลที่เกี่ยวข้อง และทราบข้อมูลในเรื่องที่คณะกรรมการทำการสอบสวนหรือศึกษาอยู่

การออกคำสั่งเรียกในสถานะของการสอบสวน ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ไม่ใช่เรื่องทั่วไป และต้องมีมติของคณะกรรมการยกสถานะของเรื่องนั้นให้เป็นเรื่องของการสอบสวน โดยในมตินั้นต้องระบุว่าบุคคลใดบ้างอยู่ในข่ายแห่งการถูกออกหมายเรียก และเอกสารใดบ้างที่ต้องออกหมายเรียก แล้วจึงจะเข้าสู่ขั้นตอนการออกคำสั่งเรียกได้ โดยวิธีการออกหมายเรียกจะต้องมีความรอบคอบเป็นขั้นตอน ไม่ใช่การออกตามอำเภอใจ และหากผู้ได้รับคำสั่งเรียกดังกล่าวขัดขืนไม่ปฏิบัติตาม ละเว้น ทำให้บกพร่อง หรือทำให้ชักช้า ก็จะมีโทษตามกฎหมายบัญญัติ

นายศิวะ แสงมณี ขอให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า การที่คณะกรรมการจะออกคำสั่งเรียกบุคคลใดมาสอบสวนต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาก่อน

นายวัชรာ หงส์ประภัศร ขอให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า ในการที่คณะกรรมการสามัญจะแต่งตั้งที่ปรึกษา หรือผู้ชำนาญการ ให้ตั้งจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความรู้ความสามารถสูงกว่าในกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญ เพื่อช่วยเหลือการทำงานของคณะกรรมการสามัญ ดังนั้นจึงควรมีกติกาในการแต่งตั้งบุคคลที่จะเข้ามาช่วยงานของคณะกรรมการสามัญเพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสม มีคุณค่า และมีบทบาทในการช่วยเหลือกรรมการอย่างแท้จริง มิใช่แต่งตั้งมาจากบุคคลที่มีความใกล้ชิด บุคคลที่มีพระคุณ หรือบุคคลที่เป็นผู้ติดตามให้มามีบทบาทอยู่ในคณะกรรมการ

นายปริญญา ศิริสารการ บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเข้ามาทำงานต้องมีจริยธรรม คุณธรรม มีความรับผิดชอบในการทำงาน

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา การออกกฎหมายตามมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง อาจเกิดปัญหาในการลิดรอนสิทธิของประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐตามมาตรา นี้ ดังนั้นในการออกกฎหมายดังกล่าวต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้มาก

มาตรา ๑๓๕

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายสมเกียรติ รอดเจริญ ขอแปรญัตติในมาตรา ๑๓๕ (๑๐) คือให้เพิ่มพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ และได้ถอนญัตติ แต่ต้องการได้รับการยืนยันจากกรรมาธิการยกร่างว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติรองรับสภาเกษตรกรหรือไม่

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต้องเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นสำหรับใช้กับองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจถึงอธิปไตยเท่านั้น มิได้ใช้กับองค์กรตามกฎหมายปกครองทั่วไป ซึ่งสภาเกษตรกรเป็นองค์กรตามกฎหมาย

กรรมาธิการยืนยันว่ามีเจตนารมณ์อย่างชัดเจนอยากให้มีสภาเกษตรกรขึ้น โดยกรรมาธิการจะตั้งอนุกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ในการตรากฎหมายลูกทั้งหลาย คือกฎหมายลูกทุกฉบับที่ต้องออกตามความในรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจจะจัดทำเป็นหนังสือคำแนะนำว่าจะมีกฎหมายอะไรบ้างที่ต้องออกตามรัฐธรรมนูญเมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว โดยจะมีการให้ตรากฎหมายสภาเกษตรกรด้วย

มาตรา ๑๗๑ วรรคสอง

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิชย์ สงวนคำแปรญัตติขอให้ตัดมาตรา ๑๗๑ วรรคสองออก เพื่อให้สามารถตั้งบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นนายกรัฐมนตรีได้ และขอให้บันทึกไว้ในเจตนารมณ์ว่า หากกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องแต่งตั้งมาจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นจะทำให้เกิดปัญหา จะนำไปสู่การปฏิวัติ รัฐประหาร และฉีกรัฐธรรมนูญนี้ทิ้งไป

มาตรา ๑๗๑ วรรคสี่

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งนับติดต่อกันครบแปดปีก่อนอายุของสภาสิ้นสุดลง ให้นายกรัฐมนตรีผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่ให้ดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๘๒

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

กรณีให้นำมาตรา ๙๑ และ ๙๒ มาใช้กับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของรัฐมนตรีเฉพาะบุคคลตาม(๒)(๓)(๕)(๗)

ซึ่งรองศาสตราจารย์ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีวรรคสุดท้ายของมาตรานี้ที่ให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้งเสนอเรื่องต่อประธานสภาเพื่อให้ส่งต่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เมื่อมีเหตุให้รัฐมนตรีสิ้นสุดสมาชิกภาพว่า ประธานสภาอาจไม่ส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ดังนั้นจึงขอให้บันทึกไว้ในเจตนารมณ์ว่า ให้เป็นหน้าที่ของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาที่จะต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย โดยที่ไม่มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจว่าจะส่งหรือไม่

ทั้งนี้ ภายหลังจากคณะกรรมการได้ปรับเปลี่ยนถ้อยคำในวรรคท้ายเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยให้กรรมการการเลือกตั้งสามารถส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญได้โดยไม่ต้องผ่านประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภา

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมธิการ) ได้กล่าวให้บันทึกเจตนารมณ์ตามที่รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และ นายการุณ โสงาม ได้อภิปรายไว้เกี่ยวกับมาตรานี้ว่า

๑) เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องเกี่ยวกับการวินิจฉัย การขาดสิทธิจากตำแหน่ง ความสิ้นสุดลงเฉพาะตัวของรัฐมนตรีไปที่ประธานสภาแล้ว ประธานสภาก็ต้องส่งต่อไปยังศาลรัฐธรรมนูญเสมอ ไม่ให้เป็นดุลยพินิจของประธานสภา

๒) ในกรณีของ(๒)ในมาตรา ๑๘๒ เรื่องการลาออกของรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ต้องถือว่าเป็นนิติกรรมทางการเมือง ซึ่งต้องถือเอาเจตนาเป็นสำคัญยิ่งกว่าถ้อยคำและในการวิเคราะห์เจตนาจะต้องประมวลพฤติกรรมการทั้งหมดเป็นเครื่องบ่งชี้เจตนา เพื่อลดปัญหาในการยึดติดในวาทะถ้อยคำ

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีการปรับถ้อยคำในวรรคท้ายให้กรรมการการเลือกตั้งสามารถส่งเรื่องดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญได้โดยไม่ต้องผ่านประธานสภา แต่องค์กรอิสระก็ยังสามารถแทรกแซงได้ ดังนั้นจึงต้องบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ด้วย

มาตรา ๒๓๙

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศ เป็นผู้แปรญัตติให้มีการเพิ่มเติมมาตรา ๒๓๙ วรรคสอง กรณีเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าควรให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดหลังการประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว และได้มีการเสนอเรื่องให้ศาลวินิจฉัย ให้บุคคลนั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ จนกว่าศาลจะยกคำร้อง ทั้งนี้ได้เสนอให้บันทึกไว้เพื่อที่จะได้เข้าใจตรงกันว่า กรณีดังกล่าวนี้ไม่ได้มีผลให้สมาชิกภาพของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลง

ซึ่งเมื่อสมาชิกภาพไม่สิ้นสุดลงจะทำให้มีผลกระทบเรื่ององค์ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาซึ่งคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญก็ได้แก้ไขโดยการกำหนดวรรคสามขึ้นเพื่อกำหนดให้ไม่นับบุคคลดังกล่าวเข้าเป็นจำนวนรวมของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา

มาตรา ๑๐๑

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายสมยศ สมนิวัฒน์ชัย จากการรับฟังความเห็นของ ๑๒ องค์กร มีอยู่สององค์กร คือ คณะรัฐมนตรี กับสถาบันอุดมศึกษา ที่เห็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรจบการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี โดยให้เหตุผลว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องทำงานในด้านนิติบัญญัติและเป็นฝ่ายตรวจสอบฝ่ายบริหาร จึงควรมีความรู้คู่กับประสบการณ์ และเป็นการยกระดับของสภาผู้แทนราษฎร และเพื่อส่งเสริมให้มีการตื่นตัวในด้านของการศึกษาเพิ่มขึ้น

มาตรา ๑๐๑ (๓)

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายเสวต ทินกุล ถามกรรมการและขอให้บันทึกในเจตนารมณ์

การกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา เพราะโดยปกติหากเป็นการเลือกตั้งทั่วไปที่มีใช่เพราะเหตุยุบสภา ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะทราบเวลาแน่นอนว่าจะเลือกตั้งเมื่อใดการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองจึงสามารถทำได้ภายในเก้าสิบวัน แต่หากเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ผู้สมัครรับเลือกตั้งอาจเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่ทันเก้าสิบวันจึงได้ผ่อนคลายเป็นระยะเวลาลงมาเหลือสามสิบวัน

อย่างไรก็ตามในการเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียว ไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เนื่องจากบุคคลยังไม่ทราบว่าเงื่อนไขใหม่ของรัฐธรรมนูญเป็นอย่างไร

มาตรา ๑๐๖ (๑๐)

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร ขอให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า ในกรณีที่มีการนับองค์ประชุมหากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่าเป็นการขาดประชุมตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๑๑๕

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันศุกร์ที่ ๒๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร แปรญัตติให้เพิ่มถ้อยคำใน (๓) กรณีที่มีการนับองค์ประชุมและสมาชิกรัฐสภาคนใดไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่าขาดการประชุมด้วย ซึ่งจะมีผลให้สิ้นสมาชิกภาพได้หากขาดประชุมถึงจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการลงชื่อเข้าประชุมแต่ไม่ได้เข้าประชุมจริง

และได้มีการเสนอให้บันทึกไว้เป็นเจตนารมณ์ว่า เพื่อให้ที่ประชุมรัฐสภามีศักดิ์ศรีอย่างแท้จริง

มาตรา ๑๓๕

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันศุกร์ที่ ๒๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายการุณ ไสงาม เป็นผู้แปรญัตติให้เพิ่มกรณีการขัดหมายเรียกของรัฐสภาโดยไม่มาตามหมายเรียกนั้นให้มีโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้มีมาตรการที่เด็ดขาดบังคับให้ผู้ที่ถูกเรียก ต้องมาตามหมายนั้น โดยเป็นอำนาจของคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญที่จะออกหมายเรียกของรัฐสภาดังกล่าว

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตจากสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญหลายท่านว่าการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเช่นนั้นอาจมีปัญหากับกรรมาธิการอาจออกหมายเรียกบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือผู้พิพากษาที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะไม่เป็นผลดีต่อหน้าที่การงานของบุคคลดังกล่าว และจะเป็นการให้อำนาจแก่กรรมาธิการมากเกินไป

นายไพฑูลย์ วราหะไพฑูลย์ (กรรมาธิการ) จึงเสนอให้มีการบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ของมาตรานี้ด้วยว่า ตามมาตรานี้กรรมาธิการมีอำนาจที่จะควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารเท่านั้นไม่ได้มีอำนาจในการควบคุมศาล หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายจรัญ ภักดีธนากุล ขอให้บันทึกถ้อยคำของนายการุณที่อภิปรายเรื่องกระบวนการที่ คณะกรรมการของสภาใช้อำนาจออกคำสั่งเรียกตามมาตรา ๑๓๕ เพื่อให้เป็นแนวทางในการออก กฎหมาย ข้อบังคับ เพื่อให้เห็นว่าสภาาร่างรัฐธรรมนูญมีความระมัดระวังในเรื่องนี้ ไม่ใช่วกวนไป ตามการประนีประนอม

นายการุณ ไสงาม กรณีที่คณะกรรมการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียก บุคคลใด ต้องเป็นการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกตัวบุคคลที่เกี่ยวข้อง และทราบข้อมูลในเรื่อง ที่คณะกรรมการทำการสอบสวนหรือศึกษาอยู่

การออกคำสั่งเรียกในสถานะของการสอบสวน ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ไม่ใช่เรื่องทั่วไป และต้องมีมติของคณะกรรมการยกสถานะของเรื่องนั้นให้เป็นเรื่องของการ สอบสวน โดยในมตินั้นต้องระบุว่าบุคคลใดบ้างอยู่ในข่ายแห่งการถูกออกหมายเรียก และเอกสาร ใดบ้างที่ต้องออกหมายเรียก แล้วจึงจะเข้าสู่ขั้นตอนการออกคำสั่งเรียกได้ โดยวิธีการออกหมายเรียก จะต้องมีความรอบคอบเป็นขั้นตอน ไม่ใช่การออกตามอำเภอใจ และหากผู้ได้รับคำสั่งเรียกดังกล่าว ขัดขืนไม่ปฏิบัติตาม ละเว้น ทำให้บกพร่อง หรือทำให้ชักช้า ก็จะมีโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ

นายศิระ แสงมณี ขอให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า การที่คณะกรรมการจะออกคำสั่งเรียก บุคคลใดมาสอบสวนต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาก่อน

นายวัชร หงส์ประภัศร ขอให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า ในการที่คณะกรรมการสามัญจะ แต่งตั้งที่ปรึกษา หรือผู้ชำนาญการ ให้ตั้งจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความรู้ความสามารถสูง กว่าในกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญ เพื่อช่วยเหลือการทำงานของ คณะกรรมการสามัญ ดังนั้นจึงควรมีกติกาในการแต่งตั้งบุคคลที่จะเข้ามาช่วยงานของ คณะกรรมการสามัญเพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสม มีคุณค่า และมีบทบาทในการช่วยเหลือ กรรมการอย่างแท้จริง มิใช่แต่งตั้งมาจากบุคคลที่มีความใกล้ชิด บุคคลที่มีพระคุณ หรือบุคคลที่ เป็นผู้ติดตามให้มามีบทบาทอยู่ในคณะกรรมการ

นายปริญญา ศิริสารการ บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเข้ามาทำงานต้องมีจริยธรรม คุณธรรม มี ความรับผิดชอบในการทำงาน

ศาสตราจารย์รัศ สุวรรณมาลา การออกกฎหมายตามมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง อาจเกิด ปัญหาในการลิดรอนสิทธิของประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐตามมาตรา นี้ ดังนั้นในการออก กฎหมายดังกล่าวต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้มาก

มาตรา ๑๓๘

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันเสาร์ที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายสมเกียรติ รอดเจริญ ขอแปรญัตติในมาตรา ๑๓๘ (๑๐) คือให้เพิ่มพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ และได้ถอนญัตติ แต่ต้องการได้รับการยืนยันจากกรรมาธิการยกร่างว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติรองรับสภาเกษตรกรหรือไม่

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต้องเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นสำหรับใช้กับองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจถึงอธิปไตยเท่านั้น มิได้ใช้กับองค์กรตามกฎหมายปกครองทั่วไป ซึ่งสภาเกษตรกรเป็นองค์กรตามกฎหมาย

กรรมาธิการยืนยันว่ามีเจตนารมณ์อย่างชัดเจนอยากให้มีสภาเกษตรกรขึ้น โดยกรรมาธิการจะตั้งอนุกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ในการตรากฎหมายลูกทั้งหลาย คือกฎหมายลูกทุกฉบับที่ต้องออกตามความในรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจจะจัดทำเป็นหนังสือคำแนะนำว่าจะมีกฎหมายอะไรบ้างที่ต้องออกตามรัฐธรรมนูญเมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว โดยจะมีการให้ตรากฎหมายสภาเกษตรกรด้วย

มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิชย์ สงวนคำแปรญัตติขอให้ตัดมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ออก เพื่อให้สามารถตั้งบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นนายกรัฐมนตรีได้ และขอให้บันทึกไว้ในเจตนารมณ์ว่า หากกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องแต่งตั้งมาจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นจะทำให้เกิดปัญหา จะนำไปสู่การปฏิบัติ รัฐประหาร และฉีกรัฐธรรมนูญนี้ทิ้งไป

มาตรา ๑๓๑ วรรคสี่

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๐(เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลาในกรณีที่นายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งนับติดต่อกันครบแปดปีก่อนอายุของสภาสิ้นสุดลง ให้นายกรัฐมนตรีผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่ให้ดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๓๒

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

กรณีให้นำมาตรา ๕๑ และ ๕๒ มาใช้กับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของรัฐมนตรีเฉพาะบุคคล ตาม(๒)(๓)(๕)(๗)

ซึ่งรองศาสตราจารย์ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีวรรคสุดท้ายของมาตรานี้ที่ให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้งเสนอเรื่องต่อประธานสภาเพื่อให้ส่งต่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเมื่อมีเหตุให้รัฐมนตรีสิ้นสุดสมาชิกภาพว่า ประธานสภาอาจไม่ส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ดังนั้นจึงขอให้บันทึกไว้ในเจตนารมณ์ว่า ให้เป็นหน้าที่ของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาที่จะต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย โดยที่ไม่มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจว่าจะส่งหรือไม่

ทั้งนี้ ภายหลังจากคณะกรรมการได้ปรับเปลี่ยนถ้อยคำในวรรคท้ายเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยให้กรรมการการเลือกตั้งสามารถส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญได้โดยไม่ต้องผ่านประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภา

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมการ) ได้กล่าวให้บันทึกเจตนารมณ์ตามที่รองศาสตราจารย์ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และ นายการุณ ไสงาม ได้อภิปรายไว้เกี่ยวกับมาตรานี้ว่า

๑) เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องเกี่ยวกับการวินิจฉัย การขาดสิทธิจากตำแหน่ง ความสิ้นสุดลงเฉพาะตัวของรัฐมนตรีไปที่ประธานสภาแล้ว ประธานสภาก็ต้องส่งต่อไปยังศาลรัฐธรรมนูญเสมอ ไม่ให้เป็นดุลยพินิจของประธานสภา

๒) ในกรณีของ(๒)ในมาตรา ๑๘๒ เรื่องการลาออกของรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ต้องถือว่าเป็นนิติกรรมทางการเมือง ซึ่งต้องถือเอาเจตนาเป็นสำคัญยิ่งกว่าถ้อยคำและในการวิเคราะห์เจตนาจะต้องประมวลพฤติกรรมการทั้งหมดเป็นเครื่องบ่งชี้เจตนา เพื่อลดปัญหาในการยึดติดในวาทะถ้อยคำ

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีการปรับถ้อยคำในวรรคท้ายให้กรรมการการเลือกตั้งสามารถส่งเรื่องดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญได้โดยไม่ต้องผ่านประธานสภา แต่องค์กระอิสราก็ยังอาจถูกแทรกแซงได้ ดังนั้นจึงต้องบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ด้วย

มาตรา ๒๓๕

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศ เป็นผู้แปรญัตติให้มีการเพิ่มเติมมาตรา ๒๓๕ วรรคสอง กรณีเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าควรให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดหลังการประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว และได้มีการเสนอเรื่องให้ศาลวินิจฉัย ให้บุคคลนั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ จนกว่าศาลจะยกคำร้อง ทั้งนี้ได้เสนอให้บันทึกไว้เพื่อที่จะได้เข้าใจตรงกันว่า กรณีดังกล่าวนี้ไม่ได้มีผลให้สมาชิกภาพของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลง

ซึ่งเมื่อสมาชิกภาพไม่สิ้นสุดลงจะทำให้มีผลกระทบเรื่ององค์ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาซึ่งคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญก็ได้แก้ไขโดยการกำหนดวรรคสามขึ้นเพื่อกำหนดให้ไม่นับบุคคลดังกล่าวเข้าเป็นจำนวนรวมของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๕๐๑ ชั้น ๕ อาคารรัฐสภา ๓

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา
นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช นิตกร ๖
ผู้จัดบันทึกการประชุม
นางภิรมย์ เจริญรุ่ง นิตกร ๗ ว.
ผู้ตรวจทาน
สำนักกรรมการ ๓